

Eelis Laine

Elämän chatti

eli 10 keskustelua
elämän peruskysymyksistä

Elämän chatti

© Eelis Laine

Kannen kuva: J. Laine

Ulkoasu: R. Penttinen

Kustantaja: Mediapinta, 2011

ISBN 978-952-235-353-5

Sisällys

Esipuhe.....	9
Metodi on päämäärä.....	11
Ihminen on yhteiskunta	23
Rakkaus ei ole aivojen tuote.....	39
Ei-toiminta on ehjää toimintaa	59
Pelkoa ei voi voittaa.....	77
Eheytyminen ei ole puolittaista	95
Kokeminen on vapautta kokemuksista.....	115
Väkivalta kumpuaa erillisyydestä.....	133
Ihminen haluaa tulla osaksi.....	153
Ei-tietäminen on portti toisenlaisuuteen	181

*”When you live hard and you play hard
and burn the candle at both ends...
in this life, you can lose everything you love,
everything that loves you.
A lot of people told me that I’d never wrestle again,
they said ‘he’s washed up’, ‘he’s finished’,
‘he’s a loser’, ‘he’s all through’.
You know what? The only ones gonna tell me
when I’m through doing my thing, is you people here.
You people here... you people here. You’re my family.”*

Randy ”The Ram” Robinson
elokuvasa ”The Wrestler – painija”

Esipuhe

Tämä kirja sisältää fiktiivisiä chattikeskusteluja kahden aidosti vakavan ihmisen välillä. E:llä alkavat puheenvuorot ilmentävät omaa elämäntilannettani, ja niiden tarkoitus on tuoda keskustelu pilvistä takaisin maanpinnalle. G:llä alkavat puheenvuorot ovat projektioitani eheästä ihmisestä, joka kykenee koko ajan näkemään todellisuuden ytimeen.

Koen, että tässä maassa kaivataan uudenlaista kirjallisuutta, jonka pyrkimyksenä on luoda toisenlainen ihminen. Kuitenkin vain harvat haluavat tehdä aloitteen, koska syvällä sisimmissään tietävät, että yhteiskunta haluaa tuhota erilaisuuden, toisenlaisuuden.

Elämme maassa, jossa ihminen tasapäistetään kuin talousmetsän sadat identtiset puut. Tästä käytämme nimitystä ”tasa-arvo”, vaikka todellinen tasa-arvo on aina iluusio. Tosiasiallisesti emme koskaan anna mahdollisuutta toisenlaisuudelle vaan hälinälle. Siksi yhteiskunnassa ei ole toisenlaisuutta.

Kaunis kukka kukoistaa ja kuolee. Kun katsot tuota kukkaa vailla menneisyyden varjoa, näet sen, mitä se on; kukka ei ole vain ulkomuoto ja fyysinen sekä biologinen rakenne. Kukan sisällä on todellisuuden ydin.

Annatko tänään elämäsi kaikissa ihmissuhteissa mahdollisuuden uudelle? Vai perustuuko kaikki eiliselle, traditiolle, mikä merkitsee elämän tuhoamista?

Eelis Laine 11.4.2010

Metodi on päämäärä

*”If you surrender to what you are feeling
(and not feed the feeling with your thoughts, with stories),
grief will burn up the ego — —”*

Eckhart Tolle

E: Minä haluan valaistua.

G: Ettekä halua.

E: Miten niin en halua?

G: Saatatte pitää tuota valaistumisen haluanne jotenkin korkeana hyveenä, mutta tosiasiallisesti, aivojen näkökulmasta, se on samanlaista alkeellista toimintaa kuin mikä muu ponnistelu tavoitetta kohden.

E: Tarkoitatteko, että kyseessä on eräänlainen yleinen aivojen toimintamekanismi?

G: Kyllä. Miksi muuten haluaisitte valaistua, ellette uskoisi, että se on jonkinlainen jatkuva positiivisuuden, tyytyväisyyden tila?

E: On totta, että tuohon mielikuvaan sisältyy positiivisia assosiaatioita. Voisi jopa sanoa, että siinä on hedonistisia piirteitä.

G: Miksi muuten olisitte kiinnostunut siitä, ellette juuri oletetun tulevan onnen vuoksi? Jos joku kertoisi teille, että valaistuminen merkitsee hirvittävää, käsittämätöntä kidutusta päivästä toiseen, eikö se vaikuttaisi haluanne?

E: Sillä olisi merkitystä.

G: Pohjimmiltaan haluanne on siis nautiskelun halua, suurena ihmisenä olemisen halua.

E: Mutta mikä tuo aivojen perusmekanismi sitten on?

G: Aivoilla on kyky tuottaa mielihyvää, kun asetettu tavoite saavutetaan.

E: Tyytyväisyyden tunne.

G: Tyytyväisyys, joka kestää vain hetken. Sen jälkeen teidän on taas tehtävä jotain saavuttaaksenne saman tunteen.

E: Käytän siis tuota samaa menetelmää suhteessani kuviteltuun valaistumiseen. Ajattelen, että kun teen tietyt asiat, lopulta päädyn tyytyväisyyden, positiivisuuden tilaan, joka kestää ja kestää.

G: Aivan. Nähkää, että olette kyllä valmis kärsimään matkalla, kunhan tavoite hyvittää tuskan. Harrastatte vaikkapa kaksikymmentä vuotta niin sanottua meditointia.

E: Mikä sitten oikeastaan on ongelma? Miksi tämä ei voisi toimia?

G: Ensinnäkin, koska tyytyväisyys on aivojen mielihyväjärjestelmän tuotetta. Se ei ole pysyvää vaan väliaikaista. Toiseksi –

E: Hetkinen, voisimmeko vielä puhua tästä tyytyväisyysmekanismista. Miksi ihmiselle on ylipäätään kehittynyt sellainen?

G: Mekanismi on ilmeisesti ollut evoluutiolle tarpeellinen. Sen avulla ihminen on esimerkiksi kehittänyt uusia ruoanhankintatapoja ja muuttanut uusille alueille, kun vanha paikka on täyttynyt ihmisistä.

E: Nyt sovellamme samaa menetelmää oman elämämme hallintaan.

G: Nähkää tässä piilevä vaara. Otan esimerkin urheilusta, koska siinä ihmisen ominaispiirteet näyttäytyvät alastomina, melko alkeellisella tasolla. Olette lapsi, nuori ja päätätte tulla maailman parhaaksi pikajuoksijaksi.

E: Sillä hetkellä juutun tyytyväiseksi tulemisen, onnelliseksi tulemisen kaavaan?

G: Juuri niin. Olette valmis tekemään kovasti työtä saavuttaaksenne tavoitteenne. Vuodet vierivät, kehitytte pikkuhiljaa. Nousette kansalliselle tasolle. Haluatte vielä enemmän. Sitten tapahtuu jotain, joudutte auto-onnettomuuteen. Koko uranne päättyy kertarysäyksellä. Mitä tapahtuu?

E: En saavuta kohdetta, johon oli matkalla. En saavuta havittelemaani onnellisuutta. Petyn, ehkä katkeroidun?

G: Ehkä. Moni urheilija on katkeroitunut vanhempansa, koska ei ole päässyt tavoitteeseensa. Alkavat selittelyn vuodet, syyttelyn vuodet. Ehkä hän syyttelee itseään, ehkä jotain toista. Tai sitten –

E: Noin ei välttämättä tarvitse tapahtua. Ihminen voi löytää toisen sisällön.

G: Aivan. Oletteko muuten huomannut, että kun urheilija siirtyy toiselle elämänalueelle, hän rupeaa sielläkin välittömästi asettamaan tavoitteita?

E: Hän soveltaa saavuttamisen metodologia sielläkin.

G: Aivan. Mutta nyt en puhu korvaavasta toiminnasta vaan jostain muusta. Ehkä urheilu oli hänen todellinen intohimonsa? Mitä hän sitten tekee? Hän ei voi enää harrastaa pikajuoksua, ainakaan huipputasolla, mitä hän voi tehdä? Olettakaamme, että hän ei tapa itseään tai juo itseään hengiltä.

E: Hän voi keksiä toisen tavan olla mukana urheilussa.

G: Tätä tarkoitan. Jos urheilu on hänen intohimonsa, niin hän keksii jotain. Hänestä tulee vaikka urheilujohtaja tai urheiluvälinemyyjä tai vammaisurheilija. Tuo valtava elämän haaste, auto-onnettomuus, paljastaa hänestä jotain. Rakastiko hän urheilua vai rakastiko hän menestystä?

E: Jos hän rakasti menestystä, hän joko katkeroituu tai –

G: Keksii toisen tavan menestyä.

E: Tämä herättää kysymyksen sanasta ”intohimo”. Te tunnutte vihjaavan, että se olisi jotakin enemmän kuin pelkkää tyytyväisyyden, menestyksen tavoittelua. Mitä se sitten mielestänne on?

G: Tämä kysymys on liian suuri käsiteltäväksi juuri nyt. Voimmeko tyytyä vain käyttämään tuota sanaa? Voimme keskustella siitä enemmän toisella kertaa.

E: Hyvä on. Missä olemme?

G: Ymmärtäkää hirvittävä vaara, joka sisältyy siihen, että käytätte tyytyväisyysmekanismeja elämän suunnittelussa. Saatatte tehdä suunnitelmia 10–15 vuoden päähän tulevaisuuteen. Mitä tahansa voi tapahtua matkalla. Ja vaikka saavuttaisitte tavoitteenne, ei sekään takaa, että tulisitte onnelliseksi. Tunnette vain tyytyväisyyden, menestyksen iloa hetken, sitten se haihtuu.

E: Maailma on täynnä entisiä huippu-urheilijoita, jotka juovat, ovat onnettomia.

G: Voittaminen ei tehnyt heitä pysyvästi onnellisiksi. Lueimme päivittäin näistä asioista lehdistä, mutta siitä huolimatta opetamme lapsillemme juuri voittamisen, menestymisen liturgiaa. Ohitamme negatiiviset signaalit olankohautuksella. Meille on yhdentekevää, vaikka ex-urheilija olisi onneton, kunhan hän on joskus voittanut, ollut paras.

E: Kiellättekö sitten kokonaan saavuttamisen metodin totuuden etsinnässä? Jiddu Krishnamurti ja Eckhart Tolle ovat puhuneet vakaasta tilasta, jossa he ovat yhteydessä johonkin syvempään. Kiellättekö tämän?

G: Ymmärtäkää toki tässä oleva sudenkuoppa. He kerrovat auliisti ihmeellisistä tiloistaan, te hullaannutte, heittäte pahimmassa tapauksessa hukkaan koko elämänne. Mikään ei takaa, että pääsette koskaan alkua pitemmälle.

Te ajatte takaa pelkkää haamua, mielikuvaa. Miljoonat ihmiset ovat kuunnelleet heitä. Kuitenkin on ilmeistä, että vain harvassa on tapahtunut perinpohjaisia muutoksia. On ymmärrettävää, että he haluavat uskoa muuttavansa maailmaa, mutta tosiasiaa länsimainen maailma ei ole kulkemassa parempaan suuntaan. Päinvastoin, elämme yhä materialistisemmassa, pinnallisemmassa, kylmemmässä maailmassa.

E: Minun on rehellisesti myönnettävä, että olen heittänyt elämässäni hukkaan monia hyviä tilaisuuksia, koska olen ajatellut, että tuleva totuus hyvittää kaiken. Minulla on taipumusta asketismiin.

G: Olette siis uhrannut elämän totuuden illuusiolle. Nähkää tämä. Pahimmassa tapauksessa teille käy samoin kuin tuolle pikajuoksijalle, joka menettää kaiken auto-onnettomuudessa. Hän ei saavuttanutkaan tavoitetta, jonka piti tehdä hänet lopullisesti onnelliseksi. Jäljelle ei jää mitään.

E: Mitä minun sitten olisi tehtävä? Elämä ilman totuuden kuvitelmaa tuntuu kovin tyhjältä.

G: Elämäenne on tyhjää, koska olette uhrannut kaiken kuvitelmalle. Voitteko samastua tuohon pikajuoksijaan? Hän on menettänyt kaiken, ja siitä huolimatta hänen pitää jatkaa elämäänsä. Joko hän katkeroituu tai sitten –

E: Pysy avoimena?

G: Säilyttää avoimuutensa. Voiko hän puhdistaa mielensä kaikesta menneestä ja lähestyä elämää tyhjältä pöydältä?

E: Tuo on hyvin vaikeaa. Ihminen haluaisi nähdä elämänsä päälle kasattuina kerrostumina, joissa kaikki vanhemmat kerrostumat hyödyttäisivät nykyisyyttä. Nyt te ehdotatte, että kaikki nuo kerrostumat pitäisi heittää menemään. Jos totta puhun, tähän sisältyy myös katkeruutta.

Mietin esimerkiksi Krishnamurtia, jolle järjestettiin mahdollisuus irtautua omasta kulttuuriperimästään, yksityisopetus, mahdollisuus kiertää maailmaa ja tavata kuuluisia ihmisiä. Kukapa ei haluaisi tuollaista kasvatusta ja jos sen saisi, haluaisi osoittaa myös olevansa odotusten veroinen? Ihmisen kehä joko kiertyy laajemmaksi tai sitten supistuu, supistuu, kuihtuu, kuten minulla on käynyt. Tässä maassa ihmiseltä tunnutaan odottavan vain kahta asiaa: perusta perhe ja tee töitä. Siinä kaikki. Jos ihmiseltä ei odoteta koskaan mitään muuta ja hänen omat odotuksensa ovat aivan erilaiset, syntyy raastava ristiriita. Kukaan ei ymmärrä häntä, eikä hän ymmärrä ketään. Lopulta elämänsusko kuolee ja ihminen kituuttaa eteenpäin tuon totuuden mielikuvan varassa.

G: Tähän sisältyy kaksi kysymystä. Ensimmäiseksi, mitä tämä maa tarjoaa ihmiselle. Tämä maa tarjoaa ihmiselle mahdollisuuden kouluttautua, tulla jonkin alan erikoisosaajaksi, siinä kaikki. Tässä maassa tunnustetaan vain erikoisosaaja, tässä maassa lauletaan vain menestyksen kultaista värssyä. Tällä maalla ei ole henkistä syvyyttä, ulottuvuutta, tämä maa on henkisesti lattea kuin pannukakku. Tällä maalla ei ole henkistä identiteettiä. Jos teitä ei kiinnosta erikoisosaaminen, jos pyrkimyksenne ovat niin sanotusti henkisemmät, ei teille tarjota mitään. Tämä on tosiasia, jota ette voi muuttaa. Jos teidän olisi pakko valita jokin ala, joka liippaisi läheltä henkisyttä, suosittelisin psykoterapiaa. Minusta tuntuu, että juuri tuon alan piirissä on tämän maan viisaimmat ihmiset. He ovat elämänsä aikana oppineet tuntemaan ihmisen mielen, nähneet, että ihmisen ongelmat eivät suinkaan ole yksilöllisiä vaan me jaamme ihmisenä olemisen ongelmat. Onko tämä liian myöhäistä teille?

E: Minusta tuntuu, että se on. En ole varma. Minusta